

[Indenrigs- og boligministeren.]

til, at der indenfor branchens ledende mænd er forståelse for nødvendigheden af en ændring på dette område.

Må jeg i forbindelse med prisudviklingen komme ind på et enkelt punkt, som i den senere tid er kommet så stærkt i forgrunden, og hvor jeg er blevet udsat for svære angreb såvel fra arkitekt- som fra kvindeside; det er spørgsmålet om byggeriets udstyr, problemet: skrabet byggeri. Man har villet skyde mig i skoene, at jeg ønsker at reducere byggeriets udstyr til et minimum, at jeg vil bryde med den standardforbedring, der har karakteriseret byggeriet igennem de senere år.

Disse påstande skyder nu langt over målet. Det, som jeg ved flere lejligheder har sagt, er blot dette, at jeg vil finde det rimeligt, om man i en for landet vanskelig tid undlader at udstyre byggeriet med visse raffinementer, som det, når man har godt råd, var rart at have i sin lejlighed, men som dog ikke er af afgørende betydning for boligens brugsmæssige værdi.

Hele udstyrsspørgsmålet afhænger først og fremmest af, hvad kommunerne ønsker at garantere for. Hvis en kommune og en bygherre er blevet enige om at bygge kakkellovslejligheder, vil boligministeriet selvfølgelig ikke modsætte sig dette. Ejheller hvis projektet savner badekar. Hvis en kommune derimod mener at kunne garantere for et mere omfattende udstyr — f. eks. som følge af et byggeforetagendes beliggenhed —, vil ministeriet ikke af den årsag nægte projektet statslån. Det er altså ikke muligt på forhånd at opstille nogen regel for, hvad der her er det rette. Jeg har altid anset det for vigtigt, at sparebestrebelse ikke førte til en formindskelse af rummenes antal og en nedskæring her. Er der blot plads nok, vil brugerne altid kunne indrette sig efter deres behov.

Der er jo i alt fald ikke megen anledning til, at landets skatteydere i den nuværende situation skal medvirke til finansiering af raffinementer, som kun et yderst beskedent mindretal af landets boligtagere kan regne med at komme i besiddelse af.

Lad mig endelig i forbindelse med vort nuværende byggeprogram komme ind på spørgsmålet om de økonomiske forpligtelser, som vor nuværende statslånslovgivning påbyrder statskassen.

Staten har ved de senere års betydelige lån til boligbyggeriet påtaget sig en forpligtelse til i en årrække fremover at yde rentetilskud. På statsregnskabet 1950—51 er der på boligministeriets konto opført

knap 12 mill. kr. som udgift ved boligstøtten, og for 1951—52 vil det tilsvarende beløb blive ca. 18 mill. kr. Disse beløb er dog ikke udtryk for den fulde byrde, staten har påtaget sig ved at yde billige byggestøttelån, idet de er beregnet som tabet ved, at staten har ydet rentenedsættelse fra den i boligstøtteloven anførte „normalrente“ på 3,5 pct. til i gennemsnit ca. 2 pct. De 3,5 pct. svarede i 1946 nogenlunde til markedsrenten, men er for tiden uden forbindelse med den rente, til hvilken staten selv må tilvejebringe midlerne. Dette må ske enten ved overtræk på statens foliokonto i nationalbanken, der forrentes med nationalbankens diskonto 5 pct., eller ved optagelse af obligationslån i markedet. Under de nuværende forhold må tabet således beregnes i forhold til en rente på mellem 5 og 6 pct. Regnes der med en markedsrente på 5 pct., bliver statens fulde rentetab ved ydelse af byggestøttelån ca. 3 pct.; regnes med en gennemsnitsrente på 5,5 pct., bliver statens rentetilskud ca. 3,5 pct.

Ved udgangen af 1951 var der i byggestøttelån ialt udbetalt ca. en milliard kroner. Dette svarer med en markedsrente på 5 pct. til et årligt rentetilskud på ca. 30 mill. kr. Endvidere var der givet tilsagn om byggestøttelån på yderligere ca. 500 mill. kr., et beløb, som vi har erfaring for må forhøjes med godt 50 pct., inden udbetalingen finder sted. Staten har altså allerede forpligtet sig til i fremtiden at udbetale yderligere ca. 800—900 mill. kr. til nedsat rente. Dette svarer til et årligt rentetilskud på ca. 27 mill. kr., såfremt staten skal forrente de 900 mill. kr. med 5 pct., hvilket skal lægges til de 30 mill. kr., som jeg lige har nævnt. Staten har således allerede påtaget sig forpligtelser, som ved en markedsrente på 5 pct. vil medføre årlige tilskud på ca. 57 mill. kr. alene i henhold til boligstøttelovgivningen.

Forudsættes det, at staten gennemsnitlig må betale 5,5 pct. i rente, bliver det samlede tilskud, som staten allerede har forpligtet sig til at yde, ca. 66 mill. kr.

Såfremt boligbyggeriet ikke skal gå i stå, må man regne med at fortsætte med en boligstøtte af mindst det nuværende omfang i de kommende år. Regnes der med de nuværende regler for ydelse af byggestøttelån, vil et byggeri på f. eks. 15 000 lejligheder forudsætte tilsagn om statslån på ca. 350 mill. kr. om året; det svarer til en årlig vækst i udgiften til rentetilskud på godt 10 mill. kr., hvis markedsrenten sættes til 5 pct., og godt 12 mill. kr., hvis markedsrenten bliver 5,5 pct.